

За пет рудара 350 кандидата

Годинама се на стално отворен конкурс за рударе мало ко јављао, а сада за посао у успешном руднику олова и цинка влада јагма

Рудник – Деценију-две уназад, Рудник олова и цинка (РОЦ) на планини Рудник је имао сталан конкурс за рударе. Увек их је недостајало. Ипак, хлеб са девет кора мало је кога привлачио. Јављао се само онај који мора. Тако се десило да је, после пропале приватизације македонских рудника у Злетову и Пробиштипу, на највишу шумадијску планину стигло 80 рудара трбухом за крухом.

– Да би се почетник у овом послу обучио за врсног рудара, потребно је шест година. Ми у њих нисмо уложили ни динара, а добили смо врхунске копаче, машинисте, минере, као и неколицину рударских инжењера. Подоста Македонаца је одавде већ отишло у пензију, данас их још 35 чине део нашег колектива од 422 запослена – каже директор Ацо Илић.

Међутим, током овог месеца на конкурс за пет помоћника копача стигло је – 350 пријава. Разлог толиком интересовању је, делимично, тешко стање у неким околним фирмама, рецимо у милановачком ФАД-у. Али, како рекосмо, само делимично. РОЦ је, после приватизације, пре десет године, постајао све привлачнији за запошљавање.

– Данас се наш рудник ни по чему не разликује од једног рудника у Шведској, осим по зарадама, што је лако објаснити укупним условима у Србији. Мада плате у РОЦ-нису мале: просечна новембарска зарада је

44.500 динара, а најбољи рудари примили су и по сто хиљада. Рудник смо купили кад је био у стечајном поступку, спречили стечај и кренули да радимо. Прве две године су биле баш тешке; требало је отплатити четири милиона долара дугова повериоцима и радницима, али напредовало се стопу по стопу – прича нам Дарко Вукобратовић, директор београдске фирме „Контанго“ која је приватизовала РОЦ.

Почетни страх рудара постепено се претварао у одушевљење. Одудевљење радника приватизацијом – где то још има у овој земљи!

Кад је власник Вукобратовић поредио РОЦ са рудником у Шведској, илустровао је то врхунским мерама у погледу екологије и заштите радника, обнављањем механизације, профитом који се у целости улаже у техничко и технолошко унапређење производње. Неки од резултата домаћинске бриге: од приватизације до данас, два и по пута повећана производња, а 6,5 пута зараде; откривене рудне резерве су три пута веће него пре девет година (износ 2,2 милиона тона) пет пута смањен број повреда на раду (ове године их било само седам); боловања која су раније редовно премашивала 25 одсто данас су сведена на само један проценат (здравствена брига је поверена ВМА); од јула су уведена три ИССО стандарда – за управљање процесом рада, еколошки и заштиту

на раду; за девет година је дуплиран број запослених.

– По једном подухвату смо сигурно јединствени у земљи: сваки наш рад-

ник има полису осигурања од повреда која важи 24 часа. Дакле, у рудничком окну, на својој њиви или на приватном путовању, у случају повреде, неће остати без накнаде. Раније није било средстава за посебну

исхрану рудара у 30 километара дугим подземним ходницима у планини. Побринули смо се да и то редовно добијају. И шта се десило? Ујаме су се вратили пацови које је глад била отерала. И то сматрамо великим успехом – истиче Дарко Вукобратовић.

Упркос томе што је руда сиромашна металима и малим, разбацаним рудним телима који траже више мануелног рада, РОЦ је данас у потпуности извозна фирма. Концентрати олова и цинка продају се бугарском купцу, а бакарни концентрат одлази у Кину. Бакар је, донедавно, ишао у борску топионицу, али се ситуација у РТБ Бор таква да сарадња више није била могућа.

Бошко Ломовић

Мала, разбацана рудна тела траже класичне копаче

Дарко Вукобратовић